

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός γνωμοδοτήσεως: 309/2015
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

Συνεδρίαση της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2015

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης και Ευαγγελία Σκαλτσά, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Παναγιώτα Σ. Παρασκευοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. ΑΤ10/Φ.51020/38329/435/07.09.2015 του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης-Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων- Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Ασφάλισης-Αυτοτελές Τμήμα Επαγγελματικής Ασφάλισης.

Ερώτημα: Ερωτάται, εάν η διάταξη του άρθρου 43 του Καταστατικού του Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης Επικούρησης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (εφεξής Τ.Ε.Α. - Ε.Α.Π.Α.Ε. – Ν.Π.Ι.Δ.), η οποία προστέθηκε με το υπ' αρ. 2285/17.06.2015 συμβολαιογραφικό έγγραφο τροποποίησης της Συμβολαιογράφου Αθηνών Κ.-Μ. Π. και εγκρίθηκε με την με αριθμό Φ. 51020/34253/382/7.10.2015 (Β' 2152) απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και με την οποία για το χρονικό διάστημα από 1/1/2015 έως 31/12/2015 μειώνονται κατά 40% οι εργοδοτικές εισφορές των ιδιωτικών εταιρειών ασφάλισης και των οργανισμών δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή κοινωφελούς χαρακτήρα, υπολογιζομένων επί τη βάσει του

άρθρου 8.1.1 του καταστατικού του εν λόγω Ταμείου (Β' 411), αντιβαίνει ή μη στη διάταξη του άρθρου πρώτου, Παράγραφος ΙΑ, Υποπαράγραφος ΙΑ.3. 2 Α, περ. κε' του ν. 4254/2014 (Α' 85),, με το οποίο καταργήθηκαν από 1.1.2015, οι διατάξεις του ως άνω αρχικού άρθρου.

.....

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Με το άρθρο 36 παρ. 2 και 4 του ν. 4052/2012 (Α' 41), ο κοινωνικοασφαλιστικός νομοθέτης έδωσε τη δυνατότητα σε κάποια Ταμεία (κλάδους ή τομείς), αποδεδειγμένα βιώσιμα και με υγιή αναλογιστική βάση, να εξαιρεθούν από το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (εφεξής ΕΤΕΑ). Η εξαίρεση υπαγορεύθηκε για λόγους προστασίας της περιουσίας τους και της εν γένει οικονομικής ευρωστίας τους, και από το γεγονός ότι τυχόν ενοποίηση με το ΕΤΕΑ, ήτοι το νέο επικουρικό Ταμείο, θα καθιστούσε αβέβαιη και σφόδρα επισφαλής τη θέση των ασφαλισμένων σ' αυτό. Έτσι λοιπόν μετέτρεψε αυτοδίκαια (με την τήρηση των προϋποθέσεων της παρ. 2 του άρθρου 36 του εν λόγω ν. 4052/2012 και των άρθρων 7 και 8 του ν. 3029/2002, (Α'160) σε ΤΕΑ (Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης) ΝΠΙΔ υποχρεωτικής ασφάλισης, όσα επικουρικά Ταμεία ήταν βιώσιμα, μην εντάσσοντάς τα στο ΕΤΕΑ. Συνεπώς, η εξαίρεση από την ενοποίηση στο ΕΤΕΑ, ακολούθησε μία μορφολογικά ισοδύναμη με αυτό μορφή Ταμείων, έτσι ώστε να μην υπολείπονται, όσον αφορά το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα των φορέων δημόσιας επικουρικής ασφάλισης, που είναι η υποχρεωτικότητα. Και είναι μιν αληθές ότι, τα Ταμεία αυτά ιδρύονται προαιρετικά με αποφάσεις των συνδικαλιστικών τους οργανώσεων, από τη στιγμή όμως που τα καταστατικά τους εγκριθούν από τον αρμόδιο Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, μετατρέπονται αυτοδικαίως εκ του νόμου σε ΤΕΑ υποχρεωτικής ασφάλισης. Την μορφή τους αυτή δεν τους την προσδίδει το Καταστατικό, αλλά ο ίδιος ο νόμος (άρθρο 36 παρ. 4 αυτού) που κάνει λόγο για αυτοδίκαιη μετατροπή σε «νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ)

ΓΧ

υποχρεωτικής ασφάλισης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8 ν. 3029/2002». Σημειωτέον ότι, τα ΤΕΑ στο καταστατικό τους υποχρεωτικά προβλέπουν τους πόρους του ταμείου (τακτικές ή έκτακτες εισφορές των εργαζομένων, των εργοδοτών, πρόσοδοι περιουσίας και απόδοση κεφαλαίων αποθεματικών και κάθε άλλο έσοδο).

2. Μεταξύ των ΤΕΑ συγκαταλέγεται και το ΝΠΙΔ με την επωνυμία «Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης Επικούρησης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ)», που αποτελεί καθολικό διάδοχο του Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης του ΝΠΔΔ «Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ιδιωτικού Τομέα» (ΤΕΑΙΤ), ο οποίος μετατράπηκε αυτοδικαίως, σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 2 του ν. 4052/2012, κατόπιν της απόφασης της πλέον αντιπροσωπευτικής οργάνωσης των ασφαλισμένων «Ομοσπονδίας Ασφαλιστικών Συλλόγων Ελλάδος (ΟΑΣΕ)» σε ΝΠΙΔ υποχρεωτικής επικουρικής ασφάλισης των άρθρων 7 και 8 του ν. 3029/2002. Η αναλογιστική μελέτη και το υπ' αριθμ. 2071/13-2-2013 συμβόλαιο-καταστατικό της Συμβ/φου Αθηνών Κ.-Μ. Π., το οποίο υπογράφεται από την Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Συλλόγων Ελλάδος, την Ένωση Συνταξιούχων Ασφαλιστών και την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδας, εγκρίθηκαν με την απόφαση με αριθμό 51020/4883/105/21-2-2013 του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Β'411/22-2-2013). Το ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ άρχισε να λειτουργεί από 1.3.2013.

3. Το γεγονός ότι, το νυν ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ ΝΠΙΔ λειτουργεί κατά τα άρθρα 7 και 8 του ν. 3029/2002 (βλ. οικονομικό σύστημα λειτουργίας, επενδύσεις, έλεγχος κλπ.) δεν έχει καμία επίπτωση, όσον αφορά στις διατάξεις για τους πόρους, (στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι εργοδοτικές εισφορές, αλλά και η ειδική εισφορά του 1% - 5% επί της αξίας των πάσης φύσεως ασφαλιστικών συμβολαίων). Το καταστατικό του Ταμείου, ως προς τους πόρους, και ως προς τα αρρήκτως συνδεδεμένα με την είσπραξή τους, επαναλαμβάνει αυτούσιες τις διατάξεις που ίσχυαν για τον μετατρεπόμενο Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης ΤΕΑΙΤ. Αυτές, καίτοι έχουν περιβληθεί τον τύπο ενός καταστατικού, δεν είναι προϊόν ιδιωτικής πρωτοβουλίας, αλλά αποτελούν ρυθμίσεις νομοθετικής προέλευσης. Αν μάλιστα υποτεθεί ότι η μετατροπή του Ταμείου ακυρωνόταν, τότε ο Τομέας του ΤΕΑΙΤ θα εντασσόταν στο ΝΠΔΔ ΕΤΕΑ και οι εργοδότες, ασφαλιστικές εταιρείες, εν προκειμένω, θα είχαν ακριβώς τις ίδιες οικονομικές υποχρεώσεις που έχουν σήμερα έναντι του Ταμείου. Άλλωστε, οι εν λόγω εργοδότες συνδιαμορφώνουν με τους εργαζόμενους και συναποφασίζουν με αυτούς για τις οποιεσδήποτε μεταβολές των

εισφορών τους, οι οποίες δεν μπορεί να πραγματοποιηθούν χωρίς τη συναίνεσή τους και ιδίως χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑ και του Κράτους.

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου α' του άρθρου 4 του ν.δ. 1070/1942 (Α' 43), της παραγράφου 3 της υπουργικής απόφασης 37068/Σ.1202/3.11.1943 (Β' 198) υπέρ του τέως Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων» (ΤΕΑΑΠΑΕ) και της υποπαραγράφου 1.1 της παρ. 1 του άρθρου 8 της αρ. Φ.51020/4883/105/21.02.2013 (ΦΕΚ Β' 411) Υπουργικής Απόφασης «Έγκριση Καταστατικού Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης Επικούρησης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων-Τ.Ε.Α.-Ε.Α.Π.Α.Ε.-Ν.Π.Ι.Δ.», πόροι του Ταμείου είναι οι εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων, οι εισφορές αναγνώρισης γάμου, οι εισφορές όσων συνεχίζουν προαιρετικά την ασφάλιση, κάθε είδους πρόσοδοι της περιουσίας του Ταμείου, χαριστικές ή μη καταβολές προς το Ταμείο και εν γένει κάθε άλλο νόμιμο έσοδο.

5. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του πρώτου άρθρου, Παράγραφος ΙΑ, Υποπάραγραφος ΙΑ.3, 2.Α περ. κε' του νόμου 4254/2014 (Α', 85), από 1.1.2015 καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου α' του άρθρου 4 του ν.δ. 1070/1942 (Α' 43) και της παραγράφου 3 της υπουργικής απόφασης 37068/Σ.1202/3.11.1943 (Β' 198) υπέρ του τέως Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (ΤΕΑΑΠΑΕ) και της υποπαραγράφου 1.1 της παρ. 1 του άρθρου 8 της υπουργικής απόφασης Φ. 51020/4883/105/21.2.2013 (Β' 411).

6. Με το αριθμ. πρωτ. 2572/22.06.2015 έγγραφο του Τ.Ε.Α.-Ε.Α.Π.Α.Ε.-Ν.Π.Ι.Δ., ζητείται από την ερωτώσα Υπηρεσία η έγκριση του αρ. 2285/17.06.2015 συμβολαιογραφικού εγγράφου τροποποίησης του Καταστατικού του εν λόγω Ταμείου (ΥΑ αρ. Φ. 51020/4883/105/21.2.2013, Β' 411), με την οποία προστέθηκε το άρθρο 43, ως μεταβατική διάταξη προσωρινού καθορισμού εργοδοτικών εισφορών.

7. Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις του ως άνω νέου άρθρου του Καταστατικού, επανήλθαν, από την 1/1/2015 έως την 31/12/2015, για λόγους συγκυριακούς, οι εργοδοτικές εισφορές των ιδιωτικών εταιρειών ασφάλισης και των οργανισμών δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή κοινωφελούς χαρακτήρα, οι οποίοι ασκούν δυνάμει ειδικών νόμων ή διατάξεων νόμων ή καταστατικών διατάξεων ιδιωτική επιχείρηση ασφάλισης ή αντασφάλισης ή απλώς ιδιωτική ασφάλιση, και οι οποίες υπολογίζονται επί τη βάση του άρθρου 8.1.1 του καταστατικού του Ταμείου, όπως αυτό ίσχυε πριν την κατάργησή του, με το άρθρο πρώτο, Παράγραφος

ΓΧ

1^Α, Υποπαράγραφος ΙΑ.3, 2.Α περ. κε' του νόμου 4254/2014, εφαρμοζομένων επί αυτών μειωτικού συντελεστή 40% και καταβάλλονται από τους παραπάνω εργοδότες. Η ανωτέρω εργοδοτική εισφορά δεν μπορεί να είναι κατώτερη αυτής των εργαζομένων.

8. Σημειωτέον δε ότι, στο υπόμνημα με αριθμό πρωτ. 3659/9/9/2015 του Δ/ντή του ανωτέρω Ταμείου, απευθυνόμενο προς τον κ. Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στις παραγράφους 4, 5, 6 και 7 αυτού ότι:

«Η τροποποίηση του καταστατικού μας είναι επιβεβλημένη γιατί το Ταμείο μας μετά την κατάργηση του άρθρου 8 παρ. 1 του καταστατικού του από το άρθρο πρώτο, Παράγραφος 1^Α, Υποπαράγραφος ΙΑ.3, 2.Α περ. κε' του νόμου 4254/2014, έχει μείνει χωρίς εργοδοτική εισφορά» (παράγραφος 4), «Οι εργοδότες έχουν συμφωνήσει να καταβάλουν, για το έτος 2015, το ποσό που κατέβαλαν μέχρι πέρυσι, μειωμένο κατά 40%» (παράγραφος 5), «Προκειμένου να υλοποιηθεί η καταβολή του συνολικού ποσού εισφορών που συμφωνήθηκε έπρεπε να εξευρεθεί μία μέθοδος που θα ήταν εύκολα, άμεσα και χωρίς να δημιουργεί προβλήματα εφαρμόσιμη. Έτσι συμφωνήθηκε να ακολουθηθεί ο τρόπος επιμερισμού που μέχρι σήμερα ακολουθείτο από όλες τις εταιρίες. Σ' αυτόν εξάλλου είναι προσαρμοσμένα και τα μηχανογραφικά μισθοδοτικά προγράμματα των εταιριών. Σε κάθε άλλη επιλογή θα απαιτούντο σημαντικές αλλαγές και μάλιστα για μικρό μεταβατικό διάστημα, επιβαρύνοντας τα έξοδα των επιχειρήσεων. Προς τούτο και η αναφορά της μεταβατικής καταστατικής μας διάταξης στην καταργηθείσα με τον ν. 4254/2014 αντίστοιχη διάταξη. Σε κάθε περίπτωση η αναφορά μας περιγράφει τον τρόπο υπολογισμού των εισφορών για κάθε εταιρία και δεν υπονοεί την επαναφορά σε ισχύ μιας ούτως ή άλλως καταργηθείσας με νόμο διάταξης» (παράγραφος 6) και, «Η συμφωνία εργοδοτών και εργαζομένων δεν επιβαρύνει το Δημόσιο ει μη μόνον τους εργοδότες, οι οποίοι οικειοθελώς αναλαμβάνουν για ένα έτος να καταβάλουν την εισφορά αυτή, προκειμένου να μην μειωθούν δραματικά οι συντάξεις σε μία περίοδο δύσκολη για όλους και ιδιαίτερα για τους συνταξιούχους», ενώ, με την τελευταία παράγραφο 8 αυτού, αναφέρεται ότι: «Είναι ήδη σε εξέλιξη η διαδικασία διαπραγματεύσεων προκειμένου να υπάρξει μόνιμη συμφωνία μεταξύ εργοδοτών και διοίκησης ΤΕΑΕΑΠΑΕ, για το θέμα της εργοδοτικής εισφοράς» (παράγραφος 7).

9. Ενόψει των ανωτέρω, ερωτάται εάν, η προτεινόμενη διάταξη τροποποίησης του Καταστατικού του ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ, ήτοι του άρθρου 43 αυτού, αντιβαίνει ή μη στην διάταξη ισχύοντος νόμου, ήτοι του ν. 4254/2014, Υποπαράγραφος ΙΑ3, 2^Α, περίπτωση κε'.

Νομοθετικό πλαίσιο

10. Στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. α) του ν.δ. 1070/1942 «Περί ιδρύσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστικών και προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων» (Α' 43/2-3-1942) ορίζονταν τα εξής:

«Άρθρο 4: Πόροι του Ταμείου είναι.

α) Τέλος εν επί τοις εκατόν (1%) επί των καθαρών ασφαλίσεων, των εισπραττομένων εν Ελλάδι τόσον παρά των ιδιωτικών επιχειρήσεων ασφαλίσεων, όσον και παρά των οργανισμών δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου των ασκούντων δυνάμει ειδικών νόμων ιδιωτικήν επιχείρησιν ασφαλίσεως».

11. Στη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου μόνου της υ.α. με αριθμό 37068/Σ.1202/1943 (Β' 198) του Υπουργού Εργασίας «Περί Τροποποιήσεως της Νομοθεσίας του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων» ορίστηκε ότι:

«Άρθρο μόνο. Εις την Νομοθεσίαν του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων επέρχονται οι κάτωθι τροποποιήσεις και προσθήκαι:

1)...2)...3) Η παρ. α' του άρθρου 4 του αυτού Νομ. Διατάγματος αντικαθίσταται ως εξής: «Πόροι του Ταμείου είναι: α) Εισφορά τόσον των ιδιωτικών επιχειρήσεων ασφαλίσεως όσο και των οργανισμών δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή κοινωφελούς χαρακτήρος των ασκούντων δυνάμει ειδικών Νόμων, διατάξεων Νόμων ή καταστατικών διατάξεων ιδιωτικήν επιχείρησιν ασφαλίσεως ή απλώς ιδιωτικήν ασφάλισιν, υπολογιζομένη επί των παρ' αυτών εισπραττομένων καθαρών ασφαλίσεων ως κάτωθι.

1) Δύο επί τοις εκατόν 2% επί των ασφαλίσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων πυρός και ατυχημάτων.

2) Εν επί τοις εκατόν 1% επί των ασφαλίσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων μεταφορών.

3) Πέντε επί τοις εκατόν 5% επί των ασφαλίσεων του πρώτου μόνο έτους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής και κεφαλαιοποιήσεως...».

ΓΧ

12. Στις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 1, 4 και 6 του ν. 3029/2002 «Μεταρρύθμιση Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης» (Α' 160) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 7. Σύσταση-Σκοπός:

1. Συνιστώνται νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία ιδρύονται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στην επωνυμία τους περιλαμβάνεται η ένδειξη «Ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης Ν.Π.Ι.Δ». 2...3...

4. Το καταστατικό του ταμείου επαγγελματικής ασφάλισης καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο από τους συμβαλλόμενους ιδρυτές και ρυθμίζει υποχρεωτικά: α)...β) τους πόρους του ταμείου, τον τρόπο υπολογισμού και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτών και/ή εργαζομένων), καθώς και τη διαδικασία μεταβολής ή αναπροσαρμογής του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών, τα αποθεματικά, τον τρόπο επένδυσης, την ανασφάλιση ή αμοιβαία ασφάλιση, γ)...δ)...ε)...στ)...ζ).. Τα στοιχεία των περιπτώσεων β' και ε' της παρούσας παραγράφου διαμορφώνονται ανάλογα με το οικονομικό σύστημα που ακολουθεί το ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης. 5...

6. Το καταστατικό του ταμείου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τεύχος δεύτερο (τ. Β'), μετά από εγκριτική απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής για τα θέματα της αρμοδιότητάς της. Η νομική προσωπικότητα του ταμείου κτάται από την ως άνω δημοσίευση του καταστατικού. Το καταστατικό τροποποιείται με την ίδια διαδικασία που προβλέπεται για την ίδρυση του ταμείου».

13. Στις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1 και 3 του ίδιου ως άνω νόμου 3029/2002 (Α' 160), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 180 παρ. 1.Α ν. 4261/2014 (Α' 107), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 8. Εποπτεία-Έλεγχος:

1. Η εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αφορά την τήρηση του νόμου, την προστασία των συμφερόντων των ασφαλισμένων και τη φερεγγυότητα των Ν.Π.Ι.Δ. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένων των διοικητικών κυρώσεων και ενδεικτικά των διοικητικών προστίμων, για να αποφευχθεί ή αποκατασταθεί οποιαδήποτε δυσλειτουργία επιζήμια για τα συμφέροντα των ασφαλισμένων... ..2...

3. Ο έλεγχος της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής αφορά την οικονομική λειτουργία και βιωσιμότητα των ταμείων σε σχέση με το πρόγραμμα παροχών και επενδύσεων...4...».

14. Στις διατάξεις των παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 36 του ν. 4052/2012 «Εφαρμογή Μνημονίου 2: Ε.Σ.Υ./ΦΑΡΜΑΚΑ/Μετανάστες/Ευρ. Συμβ. Εργαζομένων/Σύσταση ΕΤΕΑ/Προσ. Απασχόληση κλπ.» (Α' 41) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 36. Ένταξη:

1. Στο ΕΤΕΑ εντάσσονται από την έναρξη λειτουργίας του: α)...β) οι τομείς του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Ιδιωτικού Τομέα (ΤΕΑΙΤ), γ)...δ)...ε)...και στ)... Το ΕΤΕΑ λειτουργεί με ενιαία διοικητική και οικονομική οργάνωση.

2. Μέχρι την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΕΤΕΑ τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο ταμεία, τομείς και κλάδοι δύνανται με αποφάσεις των αντιπροσωπευτικότερων οργανώσεων των ασφαλισμένων κάθε ταμείου ή τομέα ή κλάδου να εξαιρούνται από την ανωτέρω ένταξη. 3...

4. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού ταμεία, τομείς ή κλάδοι επικουρικής ασφάλισης που δεν εντάσσονται μέχρι τις 31.12.2012 στο ΕΤΕΑ μετατρέπονται αυτοδίκαια σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) υποχρεωτικής ασφάλισης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 7 και 8 του ν. 3029/2002 (Α' 160)».

15. Στη διάταξη της παρ. 1 περ. 1.1 του άρθρου 8 της υ.α. με αριθμό Φ.51020/4883/105/22.2.2013 του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Β' 411) «Έγκριση Καταστατικού Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης Επικούρησης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων –Τ.Ε.Α. – Ε.Α.Π.Α.Ε. – Ν.Π.Ι.Δ., σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 36 του ν. 4052/2012», είχε οριστεί ειδικότερα ότι:

«Άρθρο 8. Πόροι του Ταμείου:

Πόροι του Ταμείου είναι οι εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων, οι εισφορές αναγνώρισης γάμου, οι εισφορές όσων συνεχίζουν προαιρετικά την ασφάλιση, κάθε είδους πρόσδοδοι της περιουσίας του Ταμείου, χαριστικές ή μη καταβολές προς το Ταμείο και εν γένει κάθε άλλο νόμιμο έσοδο.

CT

Οι εισφορές (εργοδοτικές και εργαζομένων) επί των αποδοχών των έμμισθων ασφαλισμένων καταβάλλονται για αποδοχές 14 μηνών κατ' έτος, ενώ οι εισφορές των μη έμμισθων καταβάλλονται για αποδοχές 12 μηνών κατ' έτος. Αναλυτικότερα:

1. Οι εισφορές των εργοδοτών, όπως παρακάτω προσδιορίζονται:

1.1 Εισφορά τόσο των Ιδιωτικών Εταιρειών Ασφάλισης, όσο και των οργανισμών δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή κοινωφελούς χαρακτήρα, οι οποίοι ασκούν, δυνάμει ειδικών νόμων ή διατάξεων νόμων ή καταστατικών διατάξεων ιδιωτική επιχείρηση ασφάλισης ή αντασφάλισης ή απλώς ιδιωτική ασφάλιση.

Η εισφορά των παραπάνω αναφερομένων εργοδοτών για το σύνολο των εργαζομένων τους είναι ανάλογη του ύψους των εργασιών τους και ισόποση με τα παρακάτω ποσοστά επί της παραγωγής των κλάδων που ασκούν, όπως παρακάτω προσδιορίζονται:

1.1.1. Το ισόποσο του δύο επί τοις εκατό (2%) επί των ασφαλιστρών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων των κλάδων πυρός, ατυχημάτων εν γένει και αυτοκινήτων...

1.1.2. Το ισόποσο του ένα επί τοις εκατό (1%) επί των ασφαλιστρών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων των κλάδων Μεταφορών, Θαλάσσης, Ευθύνης, Αποζημιώσεως χαλάζης, κλοπής, κτηνών, πίστεως, θραύσεως, μηχανών πλοίων και αεροσκαφών, νομικής προστασίας και ειδικών κινδύνων.

1.1.3. Το ισόποσο του πέντε τοις εκατό (5%) επί των ασφαλιστρών του πρώτου μόνον έτους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής και κεφαλαιοποίησης και προσθέτων καλύψεων ...

1.1.4. Το ισόποσο του ένα επί τοις εκατό (1%) επί των ασφαλιστρών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων παντός κλάδου μη κατονομαζομένου στα εδάφια 1.1.1. -1.1.3.

Πάντως η ως άνω εργοδοτική εισφορά, ασχέτως παραγωγής, δεν δύναται να είναι μικρότερη από αυτήν των έμμισθων εργαζομένων».

16. Στη διάταξη του άρθρου πρώτου της παραγράφου Α, υποπαραγράφος ΙΑ.3, 2^Α, περίπτωση κε' του ν. 4254/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις» (Α' 85), ορίζεται ότι:

«Άρθρο πρώτο. ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΑ.3: ΜΕΙΩΣΗ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.

1...2. Α. Από 1.1.2015 καταργούνται οι διατάξεις:

κε. της παραγράφου α' του άρθρου 4 του ν.δ. 1070/1942 (Α' 43) και της παραγράφου 3 της υπουργικής απόφασης 37068/Σ.1202/3.11.1943 (Β' 198) υπέρ του τέως Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (ΤΕΑΑΠΑΕ) και της υποπαραγράφου 1.1 της παρ. 1 του άρθρου 8 της υπουργικής απόφασης Φ. 51020/4883/105/21.2.2013 (Β' 411)».

17. Στην υ.α. με αριθμό Φ.51020/34253/382/1.10.2015 (Β' 411) «Έγκριση τροποποίησης καταστατικού του Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης Επικούρησης Ασφαλιστών και Προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Τ.Ε.Α.-Ε.Α.Π.Α.Ε.-Ν.Π.Ι.Δ.)» του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εγκρίθηκε τροποποίηση του καταστατικού του εν λόγω Ταμείου, σύμφωνα με το με αριθμό 2285/17.06.2015 συμβολαιογραφικό έγγραφο της Συμβολαιογράφου Αθηνών Κ.-Μ. Π. και ειδικότερα προστέθηκε το άρθρο 43 σ' αυτό, του οποίου οι διατάξεις έχουν ως εξής:

«Άρθρο 43. Μεταβατική διάταξη προσωρινού καθορισμού εργοδοτικών εισφορών.

Από την 1/1/2015 οι εργοδοτικές εισφορές των ιδιωτικών εταιρειών ασφάλισης και των οργανισμών δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή κοινωφελούς χαρακτήρα, οι οποίοι ασκούν δυνάμει ειδικών νόμων ή διατάξεων νόμων ή καταστατικών διατάξεων ιδιωτική επιχείρηση ασφάλισης ή ανασφάλισης ή απλώς ιδιωτική ασφάλιση, υπολογίζονται επί τη βάση του άρθρου 8.1.1 του καταστατικού του Ταμείου, όπως αυτό ίσχυε πριν από την κατάργησή του, με το άρθρο πρώτο, Παράγραφος ΙΑ, Υποπαράγραφος ΙΑ, 3, 2^Α, περ. κε' του νόμου 4254/2014, εφαρμοζομένων επί αυτών μειωτικού συντελεστή 40% και καταβάλλονται από τους παραπάνω εργοδότες. Η ανωτέρω εργοδοτική εισφορά δεν μπορεί να είναι κατώτερη αυτής των εργαζομένων.

Η ισχύς του παρόντος άρθρου λήγει το αργότερο την 31/12/2015, εκτός αν ενωρίτερα υπάρξει διαφορετική ρύθμιση για τον υπολογισμό των ως άνω εργοδοτικών εισφορών με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ή με νομοθετική ρύθμιση που θα εκδοθεί αυτοτελώς είτε κατόπιν δικαστικής απόφασης. Σε κάθε περίπτωση η παρούσα ρύθμιση θεσπίζεται για λόγους συγκυριακούς και δεν προδικάζει μεταγενέστερες αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα ακόλουθα:

ΓΧ

18. Κατ' αρχήν, όσον αφορά τους κοινωνικούς πόρους, αυτοί αποτελούν ειδικές οικονομικές επιβαρύνσεις των προσώπων που προβαίνουν σε ορισμένες από το νόμο συναλλαγές υπέρ ομάδας ασφαλισμένων. Ειδικότερα, κατά την αποτίμηση της αξίας των αγαθών/υπηρεσιών σε ορισμένες συναλλαγές, κάποιο ποσοστό προορίζεται για τους σχετικούς με αυτές ασφαλιστικούς φορείς. Οι κοινωνικοί πόροι αποτελούν έμμεσο τρόπο κρατικής συμμετοχής στη χρηματοδότηση των ασφαλιστικών φορέων, ως προς δε τη νομική τους φύση, αποτελούν έμμεσους φόρους υπέρ τρίτων καθώς επιφέρουν τη μείωση των εισοδημάτων των πολιτών, με αφορμή κάποια παραγωγικότητα ή καταναλωτική δαπάνη, προκειμένου να αυξηθούν τα έσοδα ορισμένων φορέων που ασκούν κρατική αποστολή. Για το νόμιμο της επιβολής τους πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις που θέτει για τους φόρους το Σύνταγμα. Συγκεκριμένα η επιβολή τους πρέπει να εξυπηρετεί το γενικό συμφέρον και να τηρούνται οι αρχές της καθολικότητας, της αναλογικότητας και της σχετικότητας (ο βαρυνόμενος να έχει κάποια σχέση με την ομάδα που ωφελείται από τη συνεισφορά). Κρίσιμο στοιχείο για το νομικό χαρακτηρισμό ενός πόρου, ως κοινωνικού, είναι το ποσό του εν λόγω πόρου να εισπράττεται από – και εν τέλει να βαρύνει – πρόσωπα, τα οποία δεν ασφαρίζονται στον ασφαλιστικό οργανισμό υπέρ του οποίου ο πόρος. Αντίθετα οι εργοδοτικές εισφορές, οι οποίες προορίζονται για τη χρηματοδότηση οργανισμού κοινωνικής ασφάλισης, διακρίνονται με σαφήνεια, κατά περιεχόμενο και λειτουργία, από τους κοινωνικούς πόρους, άμεσους ή έμμεσους. Και αυτό, διότι, οι εργοδοτικές εισφορές συνιστούν έσοδα του κοινωνικοασφαλιστικού φορέα που βαρύνουν τους εργοδότες, οι οποίοι δεν δύνανται να χαρακτηρισθούν ως πρόσωπα άσχετα προς το σύνολο των ασφαλιζόμενων εργαζομένων και, επιπλέον, οι εργοδοτικές εισφορές καταβάλλονται με αφορμή την παροχή εργασίας, ήτοι ως αντάλλαγμα της εργασίας του ασφαλισμένου (βλ. γνωμοδότηση Κων/νου Κρεμαλή, Κοινωνικοί πόροι, οιονεί εργοδοτικές εισφορές και οι μεταβολές στο νομοθετικό πλαίσιο των ΤΕΑ, υπό το φως του Ν. 4254/2014, ΕΔΚΑ 2015, σελ. 8 επ.).

19. Η νομολογία του ΣτΕ δέχεται ότι, χαρακτήρα κοινωνικού πόρου έχουν τα έσοδα που δεν συνδέονται με την απασχόληση συγκεκριμένων προσώπων και τις αποδοχές τους από την απασχόληση (π.χ. η ειδική αύξηση 2% επί της τιμής των εισιτηρίων υπέρ του ΤΑΠ-ΟΣΕ, ΣτΕ 1170/2006, Διδικ 2008, 170, ΣτΕ 2854/2002, ΝΟΜΟΣ, το ποσοστό των εσόδων από τις διαφημίσεις υπέρ του ΤΕΑΠΕΡΤ, ΣτΕ 622/2002, ΕΔΚΑ 2002, 914, ΣτΕ 4219/1987, ΕΔΚΑ 1988, 100, ΔΕφΑΘ 3866/2006, ΝΟΜΟΣ, η κράτηση 6% υπέρ του ΤΣΕΜΕΔΕ επί της αξίας των εκτελούμενων έργων από το Δημόσιο). Και η νομολογία του

ΑΠ χαρακτηρίζει τους πόρους ως κοινωνικούς ή μη χρησιμοποιώντας τα ίδια κριτήρια (ΑΠ (Ολ.) 10/1994, ΕΔΚΑ 1995, 105, ΝΟΜΟΣ, για την κράτηση υπέρ του ΤΣΕΜΕΔΕ).

20. Ως προς τη φύση των εργοδοτικών εισφορών, επικρατέστερη ως ορθότερη είναι εκείνη η θεωρία που υποστηρίζει ότι οι ασφαλιστικές εισφορές αποτελούν ένα τμήμα του «κοινωνικοποιημένου», όπως λέγεται, μισθού, και συνεπώς, οι εισφορές συνιστούν ένα τμήμα των αποδοχών που δίνεται στο φορέα κοινωνικής ασφάλισης με τη μορφή εισφορών, τόσο του εργοδότη, όσο και του εργαζόμενου (με την παρακράτηση του αναλογούντος τμήματος του μισθού τους από τον εργοδότη). Δηλαδή, η εργοδοτική εισφορά είναι επιβάρυνση των εργοδοτών, οι οποίοι συγκαταλέγονται στα πρόσωπα που έχουν σχέση με τους ασφαλιζόμενους εργαζομένους, καθόσον η εισφορά αυτή είναι αντάλλαγμα της προσφερόμενης εργασίας.

21. Σημειωτέον ότι, οι εισφορές στα επαγγελματικά/συμπληρωματικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, ήτοι στα ΤΕΑ του ν. 3029/2002, συνιστούν, κατά τρόπο πιο σαφή, μισθό. Οι καταβαλλόμενες εισφορές, λόγω της ενοχικής και προαιρετικής προέλευσης των ΤΕΑ, αποκτούν ένα μισθολογικό χαρακτήρα, χωρίς να ασκεί επιρροή το γεγονός ότι, με τα συστήματα αυτά οργανώνεται λίγο ή πολύ η επαγγελματική αλληλεγγύη (βλ. Κ. Κρεμαλή ως άνω, παράγραφος 18).

22. Η επιστημονική και νομολογιακή διάκριση, ως προς το πότε μια μορφή χρηματοδότησης ασφαλιστικού φορέα (κεφαλαίου ή λογαριασμού) συνιστά κοινωνικό πόρο ή εργοδοτική εισφορά (πραγματική ή οιονεί) είναι νομική. Η χρηματοδότηση των ΤΕΑ ελάμβανε χώρα με την καταβολή εισφορών, τόσο από την πλευρά των εργοδοτών, όσο και από την πλευρά των εργαζομένων.

23. Εντέλει, οι εισφορές των εργοδοτών, οι οποίες είναι ανάλογες του ύψους (κύκλου) των εργασιών τους και ισόποσες με τα ποσοστά επί της παραγωγής του κλάδου, που ασκούν, αποτελούν εργοδοτικές εισφορές, και –κατά νομική εκτίμηση– δεν διαθέτουν χαρακτηριστικά κοινωνικών πόρων. Έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα και δεν εμφανίζουν το βασικό χαρακτηριστικό των κοινωνικών πόρων, που είναι η επιβάρυνση τρίτων με αφορμή ενός είδους εργασίας, αλλά ως αντάλλαγμα αυτής.

24. Ενισχυτικό στοιχείο του ανταποδοτικού χαρακτήρα των εργοδοτικών εισφορών αποτελεί και το γεγονός ότι η αμοιβή των εργαζομένων, πολλές φορές, λόγω της φύσης της εργασίας τους, συνδέεται με την παραγωγή. Κρίσιμο στοιχείο για τη συνδρομή

σx

κοινωνικού πόρου αποτελεί το γεγονός ότι τα ποσά, στα οποία αντιστοιχούν οι εν λόγω πόροι, εισπράττονται από (και βαρύνουν τελικά) πρόσωπα που δεν συνδέονται με τον ασφαλιστικό οργανισμό υπέρ του οποίου διατίθενται. Με άλλα λόγια, οι εισφορές των εργοδοτών, οι οποίες είναι ανάλογες του κύκλου των εργασιών τους, αποδίδονται στο Ταμείο από αυτούς και όχι από πρόσωπα άσχετα προς τους ασφαλιζόμενους εργαζομένους.

25. Στην προκειμένη περίπτωση, με το άρθρο πρώτο, υποπαράγραφος ΙΑ.3, παράγραφος ΙΑ, περίπτωση Α2, υποπερίπτωση κε' του ν. 4254/2014, καταργήθηκε από 1-1-2015, η παράγραφος α' του άρθρου 4 του ν.δ. 1070/1942 και η παράγραφος 3 της υπουργικής απόφασης 37068/Σ.1202/3.11.1943 υπέρ του τέως ΤΕΑΑΠΑΕ και η υποπαράγραφος 1.1 της παρ. 1 του άρθρου 8 της υπουργικής απόφασης Φ. 51020/4883/105/21.2.2013.

26. Στην εισηγητική έκθεση του τελευταίου ως άνω νόμου 4254/2014 και ειδικότερα στην υποπαράγραφο ΙΑ.3, αναφέρεται ρητά ότι στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεννόησης (Ιούλιος 2013) προβλέπεται η υποχρέωση της χώρας μας να προβεί σε βαθμιαίο εξορθολογισμό/κατάργηση των ανταποδοτικών χρεώσεων με δημοσιονομικά ουδέτερο τρόπο.

27. Στο πλαίσιο αυτό, με την περίπτωση 2 καταργούνται κοινωνικοί πόροι που προβλέπονται υπέρ των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, προκειμένου να εξαλειφθούν επιβαρύνσεις σε τιμές προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών. Δεδομένου ότι, από τους πόρους που έχουν νομοθετηθεί υπέρ των ανωτέρω Φορέων επωφελούνται μόνο συγκεκριμένες ομάδες ασφαλισμένων με το κόστος των πόρων αυτών να μετακυλιέται στο κοινωνικό σύνολο, η κατάργησή τους στόχο έχει αφενός, τη μείωση των στρεβλώσεων στην οικονομική δραστηριότητα, αφετέρου, την ενίσχυση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότερης διαχείρισης των πόρων αυτών, αλλά και τη μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων.

28. Από τα παραπάνω σαφώς συνάγεται ότι, σκοπός του νομοθέτη στις προπαρατιθέμενες διατάξεις του ανωτέρω νόμου, ήταν να καταργηθούν οι λεγόμενες «εισφορές υπέρ τρίτων» ουσιαστικά από 1-1-2015, ήτοι, εκείνοι οι κοινωνικοί πόροι που πληρώνονταν από τους καταναλωτές, και επομένως μετακυλιόνταν εντέλει στους φορολογούμενους πολίτες, με συνέπεια την επιβάρυνση, του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών.

29. Συνεπώς, οι ως άνω εισφορές των ΤΕΑ δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1, παράγραφος ΙΑ, υποπαράγραφος ΙΑ.3. του ν. 4254/2014, καθώς δεν αποτελούν κοινωνικό πόρο, αλλά οιονεί εργοδοτικές εισφορές που διατηρούνται ως αντάλλαγμα της εργασίας σε ασφαλιστικές δραστηριότητες.

30. Επομένως, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, με την έκδοση της απόφασης με αριθμό Φ. 51020/34253/382/1.10.2015 του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την οποία εγκρίθηκε η τροποποίηση του καταστατικού του ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ ΝΠΙΔ, και επανήλθε σε ισχύ για το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 31.1.2015 η ως άνω εργοδοτική εισφορά, όπως ίσχυε μετά την τελευταία τροποποίησή της με τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1., υποπαράγραφος 1.1 της υπ' αρ. Φ. 51020/4883/105/2013 υπουργικής απόφασης, δεν επαναφέρεται επ' ουδενί, σε ισχύ, το καταργηθέν άρθρο 8 παρ. 1.1 του Καταστατικού του Ταμείου και συνεπώς δεν ανατρέπεται η σχετική ρύθμιση του νόμου 4254/2014, με δεδομένο ότι, ουδέποτε εν τέλει υπήρξε ουσιαστική κατάργηση της ως άνω οιονεί εργοδοτικής εισφοράς, όπως εκ παραδρομής αναφέρεται στο νέο άρθρο 43 του ανωτέρω Καταστατικού. Και τούτο διότι, είναι προφανές ότι, η αναφορά στο άρθρο αυτό γίνεται για να ληφθεί ως βάση υπολογισμού το ύψος της εργοδοτικής οικονομικής κάλυψης που είναι αναγκαία για τη λειτουργία αυτού (του ΤΕΑΕΑΠΑΕ) και την καταβολή των οφειλομένων συντάξεων. Πρόκειται συνεπώς για εργοδοτική εισφορά καθ' όλα επιτρεπτή και νόμιμη, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά την προσωρινότητά της (ετήσιας μόνο διάρκειας) και την προέλευσή της από κοινή συναπόφαση εργαζομένων και εργοδοτών.

Απάντηση

31. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ'), γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

Η προτεινόμενη διάταξη τροποποίησης του άρθρου 43 του Καταστατικού του ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ δεν αντιβαίνει στη διάταξη της Υποπαραγράφου ΙΑ3, 2Α, περίπτωση κε' του ισχύοντος ν. 4254/2014.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 28 Δεκεμβρίου 2015

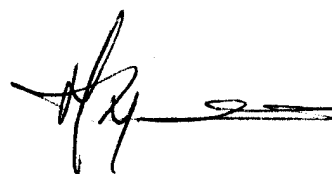
ΓΧ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΣΚ

Γ. Χαλκιάς

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.